

Asia: VN/27126/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi eräiden ympäristöasioiden käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa sekä eräksi muiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunto

Huomiot hallituksen esityksen yleisperusteluihin (esityksen luvut 1-5 ja 8-12)

Keski-Pohjanmaan liitto lausuu kaikkien maakuntaliittojen puolesta seuraavaa:

Maakuntaliitot pitävät hyvänä lain yleisperusteluissa mainittua tavoitetta yhden luukun palveluista keskeisten esityksessä mainittujen ympäristöön liittyvien lupamenettelyjen osalta.

Ympäristöasioiden käsittelyä koskevan lainsäädännön muutokset vaikuttava oikean suuntaisilta ja selkeyttävät mm. vaikutusten arvioinnin laadintaa. Lakimuutokset edistävät ympäristövaikutusten arvioinnin ja lupamenettelyn yhteensovittamista. Tärkeää on myös yhteiskäsittelyn laajentaminen ja sähköisten järjestelmien kehittäminen, joka parantaa kansalaisten mahdollisuuksia osallistua, saada tietoa ja vaikuttaa ympäristöasioihin.

Edelleen maakuntaliitot pitävät hyvänä hallituksen esitykseen sisältyvien ehdotusten tavoitteita sujuvoittaa ja yhdenmukaistaa ympäristöllisiä lupamenettelyitä Lupa- ja valvontavirastossa sekä vahvistaa viranomaisen asiantuntemuksen hyödyntämistä ympäristöasioiden käsittelyssä. On hyvä, että tavoitteena on parantaa päätösten laatua, lisätä ennakoitavuutta ja vähentää tarvetta muutoksenhakuun. On erittäin tärkeää, että lainsäädännön uudistamisessa otetaan riittävästi huomioon lupamenettelyjen sujuvuus ja ehdottomasti vältetään lisäresursseja edellyttäviä viranomaistyön ja -velvoitteiden lisäämistä. Hankkeiden sujuvuuden varmistamisessa on tarpeen huomioida myös selvitysvelvoitteiden vaikutus hankkeiden aikatauluun ja kohdentaa selvitysvaatimukset vain olennaisiin tarpeisiin. Lähtökohtaisesti hyvä tavoite, että sujuvoitetaan prosesseja. Riskinä kuitenkin paikallisuuden ja kokonaisuuden hahmotuksen etääntyminen sekä heikentyminen. Esimerkiksi nykyisessä voimakkaasti etenevässä tuulivoiman rakentamistilanteessa virastossa pitäisi säilyä ymmärrys kokonaisuudesta ja eri hankkeiden yhteisvaikutusten selvittämisen tärkeydestä. Sujuvoittaminenkaan ei aina ongelmatonta, jos resurssit aina vain pienenevät.

1 luku Yleiset säännökset

-

2 luku Yhteispisteviranomainen

-

3 luku Asioiden käsittely Lupa- ja valvontavirastossa

-

4 luku Eräiden lupamenettelyiden yhteensovittaminen

-

5 luku Yhteiskäsittely

-

6 luku Asioiden ratkaiseminen

-

7 luku Erinäiset säännökset

-

Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta

-

Laki vesilain muuttamisesta

-

Laki luonnonsuojelulain muuttamisesta

Maakuntaliitot pitävät erityisen tärkeänä luonnonsuojelulain pykälän 35 muuttamista siten, että Natura 2000 -verkostoa koskevien vaikutusten arvioinnista on Lupa- ja valvontaviraston annettava lausunto viipymättä tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua nykyisen kuuden kuukauden sijaan. Tämä tulee nopeuttamaan merkittävästi sellaisten kaavojen valmistumista, joissa joudutaan tekemään Natura-vaikutusten arviointi. Tärkeää on varmistaa tarvittavat resurssit tämän aikarajoitteen toteutumiseen.

Laki ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain muuttamisesta, VN asetusmuutosluonnos ympäristövaikutusten arvioinnista ja asetusmuutoksen muistio

Arviointiohjelman kuulemista koskevaan pykälään 17, tulee lisätä lausuntopyyntöä koskevaan kohtaan, että lausunto on pyydettyä hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja maakuntien liitoilta. Ympäristövaikutuksiltaan merkittävät hankkeet ovat usein luonteeltaan seudullisia tai maakunnallisia. Tällöin hankkeissa tulee ottaa huomioon etenkin maakuntakaavoissa ja myös muissa maakunnallisissa suunnitelmissa päätetyt ratkaisuja. Esityksen valmistelussa on kiinnitetty huomiota YVA-ohjelmien ja -selostusten sisältöjen laajentumiseen ja selvityksiltä vaadittuun liialliseen tarkkuustasoon. Esitetyt muutokset YVA-ohjelman sisältövaatimukseen ovat pääosin kannatettavina.

Maakuntien liitot eivät kuitenkaan pidä perusteltuna jättää YVA-asetuksen pykälästä 3 (Arviointiohjelman sisältö) pois kohtaa ”ja yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa”. Maakuntien liitot pitävät tärkeänä, että hankkeiden merkittävimmät vaikutukset ja niiden lieventämiseksi esitettävät toimenpiteet tulevat selkeästi tietoon osallisille. Erityisesti lieventämistoimenpiteitä tulisi YVA-selostuksissa usein esittää kattavammin ja paremmin arvioitavaan hankkeeseen kohdennettuina. Esitetty tuulivoimahankkeiden YVA-ajan laskeminen seitsemään voimalaan on perusteltavaa, koska tuulivoimaloiden koot ja tehot ovat kasvaneet.

Muut lakiehdotukset

-

Muut kommentit

-

Kaiponen Jyrki
Keski-Pohjanmaan liitto

Kiviniemi Reijo
Keski-Pohjanmaan liitto - Manner-Suomen maakuntien puheenjohtajana